

Udpluk fra Jobs Bog

Ulykke på ulykke

(Jobs Bog kap. 1)

¹ I landet Us boede en mand, der hed Job. Han var et godt og ærligt menneske, der respekterede Gud og aldrig gjorde noget forkert. ² Han havde fået syv sønner og tre døtre, ³ og han ejede 7.000 får, 3.000 kameler, 1.000 okser, 500 æsler og utallige slaver. Han var den rigeste og mest magtfulde mand i hele verden.

⁴ Hans sønner plejede på skift at holde fest hos hinanden. De spiste og drak, og deres søstre var altid inviteret med. ⁵ Når de havde været hos alle syv brødre, sendte Job bud efter dem. Tidligt næste morgen bragte han så en offergave til Gud for hver af dem. Han sagde nemlig til sig selv: »Tænk nu, hvis de i løbet af festen er kommet til at gøre noget forkert eller tale grimt om Gud.«

⁶ En dag samlede Gud hele sit himmelske hof, og Anklageren, Satan, var der også. ⁷ »Hvor har du været?« spurgte Gud, og Satan svarede: »Jeg har været rundt på hele jorden.« ⁸ »Så lagde du vel mærke til Job?« sagde Gud. »Han er en af mine bedste mænd. Ja, han er noget særligt – aldrig nogensinde gør han noget forkert.« ⁹ »Jo, men det er der jo også en grund til,« sagde Satan. ¹⁰ »Du beskytter ham og hans familie og alt det, han ejer, på alle mulige måder. Du har velsignet ham, så alt, hvad han gør, lykkes, og man kan snart ikke komme til for alle hans dyr. ¹¹ Men hvad sker der, hvis du lader ulykkerne regne ned over ham? Så vil jeg vædde på, at han vil forbande dig lige op i ansigtet!« ¹² »Lad det komme an på en prøve. Gør, hvad du vil, med alt, hvad han ejer,« sagde Gud til Satan, »men ham selv må du ikke røre.« Så tog Satan straks afsted.

¹³ En dag, da Jobs sønner og døtre sad ved et veldækket bord med mad og vin i den ældste brors hus, ¹⁴ blev Job opsøgt af en af sine mænd: »Vi var i gang med at pløje med okserne, og ved siden af gik æslerne og græssede,« fortalte han. ¹⁵ »Pludselig kom nogle folk fra sabæernes stamme sydfra og kastede sig over os. De tog dyrene med sig, men først dræbte de alle folkene. Det var kun mig, der slap væk, så jeg kunne fortælle dig det.«

¹⁶ Inden han havde talt færdig, kom en anden ind ad døren for at fortælle om en anden ulykke: »Gud lod lynet slå ned. Det ramte både fårene og hyrderne, og de brændte op. Det var kun mig, der slap væk, så jeg kunne fortælle dig det.«

¹⁷ Og straks blev de afbrudt af en tredje: »Nogle mænd fra kaldæernes stamme kom fra nord,« fortalte han. »De angreb os fra tre sider og stormede løs på kamelerne og førte dem væk, men først dræbte de alle de andre. Det var kun mig, der slap væk, så jeg kunne fortælle dig det.«

¹⁸ Før han havde talt ud, kom der én mere og sagde: »Dine sønner og døtre sad hjemme hos deres ældste bror og spiste og drak vin, ¹⁹ da der pludselig kom en voldsom storm fejende ind fra ørkenen mod øst. Husets vægge styrtede sammen over dine børn, og nu er de døde. Det var kun mig, der slap væk, så jeg kunne fortælle dig det.«

²⁰ Job blev rystet over nyhederne. Han rev og flåede i sit tøj i fortvivlelse og barberede sig skaldet for at vise sin store sorg. Så faldt han på knæ og bad til Gud. ²¹ Han sagde:

»Jeg kom nøgen til verden,
og nøgen tager jeg herfra.
Gud gav mig alt,
og nu har han taget det igen.
Alligevel hylder og takker jeg Gud.«

²² På trods af ulykkerne faldt det ikke Job ind at sige et eneste ondt ord om Gud.

Gør hvad du vil med ham

(Jobs Bog kap. 2)

¹ En dag skulle hele Guds himmelske hof igen mødes hos Gud. Anklageren, Satan, var der også, ² og Gud spurgte ham: »Hvor har du været?« Satan svarede: »Jeg har været rundt på hele jorden.« ³ »Så lagde du vel mærke til Job?« sagde Gud. »Han er virkelig noget særligt – og han gør aldrig noget forkert. Og han er blevet ved med at være et godt menneske. Så du fik ikke noget ud af at lokke mig til at skade ham!«

⁴ »Han har jo også stadig sit gode helbred,« svarede Satan. »Mennesker finder sig i at miste alt, hvis de bare kan redde deres eget liv. ⁵ Det bliver straks noget andet, hvis du lader ulykkerne ramme hans egen krop. Så tør jeg vædde på, at han vil forbande dig lige op i ansigtet!« ⁶ »Du kan gøre, lige hvad du vil, med ham,« sagde Gud, »du må bare ikke slå ham ihjel.« ⁷ Så tog Satan afsted og sørgede for, at væskende sår dækkede Job fra fodsålerne til hovedbunden. ⁸ Job satte sig i askebunken uden for huset og kradsede sig med et stykke af en gammel lerkrukke. ⁹ Hans kone blev vred: »Hvorfor bliver du ved med at være så loyal mod Gud?« spurgte hun. »Du kan lige så godt få det overstået og give dig til at forbande ham. Så lader han dig nok dø.«

¹⁰ »Du snakker, som du har forstand til!« sagde Job. »Når vi tager imod det gode, Gud giver os, er vi også nødt til at tage imod det dårlige.« Og på trods af alt, hvad der var sket, sagde Job ikke ét ondt ord om Gud.

¹¹ Tre af Jobs venner hørte om den ulykke, der havde ramt ham, og de besluttede at besøge ham for at trøste og opmuntre ham. Det var Elifaz fra Yemen, Bildad fra Shuham og Sofar fra Naama. ¹² Da de på lang afstand fik øje på Job, kunne de knap nok kende ham igen, og de græd højt og rev og flåede i deres tøj i fortvivlelse og kastede støv op i luften over deres hoveder for at vise deres sorg.

¹³ Derefter satte de sig på jorden sammen med ham i syv dage og nætter. I al den tid sagde de ikke et ord til Job, for de kunne se, hvor hårdt ramt han var.

Gid jeg aldrig havde set dagens lys

(Jobs Bog kap. 3)

¹ Til sidst forbandede Job den dag, han var blevet født. ² Han sagde:

³ »Gid jeg aldrig havde set dagens lys,
og gid jeg aldrig var blevet undfanget.

⁴ Den dag jeg blev født, skal ligge hen i mørke,
selv Gud skal ikke spørge efter den.

⁵ Lad det skumle mørke få den dag tilbage,
lad den være dækket af sorte skyer,
lad solformørkelse skræmme livet af den.

⁶ Den nat jeg blev undfanget, må mørket overtage,
den skal ikke høre med til årets dage,
den skal væk fra kalenderen.

⁷ Lad den nat, jeg blev undfanget, være tavs og uden liv.

⁸ Lad de troldmænd, der kan vække havuhyret Livjatan,
forbande den dag, jeg blev født.

⁹ Lad daggryets stjerner blive i mørket,
lad dagen vente på lyset, uden at det kommer,
lad den aldrig få morgensolen at se.

¹⁰ Sådan skal den dag straffes, fordi den lod mig blive født
og ikke lod mig slippe for lidelse.

¹¹ Hvorfor var jeg ikke dødfødt?
Eller døde, straks jeg kom ud af min mor?

¹² Hvorfor ventede der knæ, jeg kunne sidde på,
og bryster, jeg kunne få mælk fra?

¹³ Jeg kunne have ligget roligt nu,
have sovet i fred og ro,

¹⁴ sammen med kongerne og deres rådgivere,
som byggede store bygninger, der nu ligger i ruiner,

¹⁵ og sammen med stenrige fyrster,
der fyldte deres huse med penge.

¹⁶ Hvorfor gik jeg ikke bare til grunde som foster,

som de børn, der aldrig når at se dagens lys?

¹⁷ I graven falder selv de ugudelige til ro,
og de udmattede kan hvile sig.

¹⁸ Dem, der sad fanget, kan slappe af
og hører ikke længere vagternes stemmer.

¹⁹ I graven ligger de undertrykte ved siden af herskerne,
og slaven er fri fra sin ejer.

²⁰ Hvorfor lader Gud overhovedet dem, der lider, se den lyse dag?
Hvorfor skal man leve, når man har mistet lysten til livet?

²¹ De længes jo efter døden, som ikke kommer,
de ønsker den mere end noget andet.

²² De jubler og er glade,
når de endelig når frem til graven,

²³ for meningen med livet er skjult for dem.

Gud har spærret vejen.

²⁴ Jeg sukker i stedet for at spise,
jeg stønner fortvivlet dagen lang.

²⁵ Det, jeg er bange for, bliver til virkelighed,
og jeg bliver ramt af det, jeg frygter.

²⁶ Jeg får ingen fred, ingen ro og ingen hvile.
Der kommer kun ulykke.«

Uskyldige går ikke til grunde

(Jobs Bog kap. 4)

¹ Elifaz tog ordet:

² »Kan du tåle, at man taler til dig?
For det er svært at tie stille.

³ Du har selv givet mod til mange:
De udmattede har du gjort stærke;

⁴ dem, der vaklede, blev holdt oppe af det, du sagde;
du gav kræfter til dem, som gik i knæ.

⁵ Men nu er det din tur, og så giver du op?
Du bliver selv ramt, og straks er du skrækslagen?

⁶ Stoler du ikke på, at du har været, som du burde?
Er du ikke tilfreds nok med det gode, du har gjort?

⁷ Tænk efter! Er et uskyldigt menneske nogensinde gået til grunde?

Har man da hørt, at dem, der gør det rigtige, bliver tilintetgjort?

⁸ Nej, jeg har set det med mine egne øjne:

Det er dem, der sætter noget ondt i gang,
og som mishandler andre, der bliver ramt af det onde.

⁹ Gud tilintetgør dem med et enkelt pust;
de bliver til intet, når han fnyser af vrede.

¹⁰ Hanløven kan brøle, og løveungen kan knurre,
men hvis Gud har lyst, knækker han løvens tænder;

¹¹ så dør løven af sult,
og dens unger bliver overladt til sig selv.

¹² Noget sneg sig ind på mig en nat,
og i mit øre lød en hvisken.

¹³ Jeg lå i urolige tanker,
mens alle andre sov.

¹⁴ Skrækken ramte mig,
og jeg rystede helt ind til knoglerne;

¹⁵ jeg mærkede et pust mod mit ansigt,
og hårene rejste sig på min krop.

¹⁶ En skikkelse, som jeg ikke kendte, stod foran mig,
og jeg hørte en hviskende stemme sige:

¹⁷ ›Kan et menneske tillade sig at anklage Gud?

Kan nogen være mere uskyldig end ham, der har skabt menneskene?

¹⁸ Ikke engang sine hjælpere i himlen kan Gud helt stole på;
hans engle har også fejl.

¹⁹ Endnu værre står det til for almindelige dødelige mennesker,
der er skabt af jord
og kan udryddes så let som et møl.

²⁰ De kan knuses fra den ene dag til den anden
og forsvinde, uden at nogen skænker dem en tanke.

²¹ Livet slutter brat,
og man dør uden at have forstået noget som helst.‹

Mennesket skaber selv sin smerte

(Jobs Bog kap. 5 vers 1-16)

¹ Hvis du råber til Gud, tror du så, at nogen svarer dig?

Hvem vil du tale til i himlen?

² For den, der ikke kender Gud, bliver dræbt af sin vrede;
han dør af sin egen bitterhed.

³ Den gudløse klarer sig måske en tid,
men han er og bliver forbandet.

⁴ Hans børn er forladt og uden håb,
og ingen vil forsvare eller hjælpe dem.

⁵ De sultne spiser hans høst,
og marken bliver dækket af ukrudt,
hans rigdom bliver opslugt og forsvinder.

⁶ Ulykker vokser ikke frem af jorden,
lidelsen gror ikke bare på marken.

⁷ Mennesket skaber selv sin smerte,
sådan er det her i verden.

⁸ Hvis jeg var dig, ville jeg bede Gud om hjælp
og lade ham tage sig af sagen.

⁹ Han kan gøre ting, som ingen forstår,
hans kræfter kender ingen grænser.

¹⁰ Han får det til at regne på jorden,
så markerne får vand.

¹¹ Han kommer de undertrykte til hjælp
og løfter de elendige ud af deres nød.

¹² Når nogen lægger udspekulerede planer,
sørger han for, at der intet kommer ud af det.

¹³ Han lader de kloge gå i deres egne fælder,
så deres snedige planer løber ud i sandet.

¹⁴ De bliver omgivet af mørke ved højlys dag
og famler sig frem, som om det var nat.

¹⁵ Gud redder den udsatte fra vold og hån,
han hjælper de svage ud af kløerne på de stærke.

¹⁶ Derfor er der håb for de magtesløse,
og ondskaben må give op.

Vær glad for Guds straf

(Jobs Bog kap. 5 vers 17-27)

¹⁷ I virkeligheden er du heldig, hvis du bliver sat på plads af Den Livgivende Gud, så vær bare glad for hans straf.

¹⁸ Han kan såre dig, men han forbinder også dine sår.

Han slår, men det er også ham, der helbreder.

¹⁹ Han kan redde dig fra seks ulykker og sørge for, at den syvende slet ikke rammer dig.

²⁰ Han lader dig slippe for at dø, når der er hungersnød, i krig redder han dig fra sværdet.

²¹ Han kan beskytte dig mod ondskabsfuld sladder.

Du behøver ikke være bange for katastrofer;

²² ødelæggelse og sult kan du tage med sindsro.

²³ Stenene på marken ødelægger ikke din plov, og de vilde dyr har sluttet fred med dig.

²⁴ Du ved, at dit hjem er sikkert.

Når du ser til dine dyr, er der ingen, der mangler.

²⁵ Du vil se, at du får mange efterkommere, de vil brede sig som græsset på marken.

²⁶ Du kommer til at dø gammel og tilfreds, som korn, der bliver høstet til tiden.

²⁷ Det har vi set – vi ved, det er sandt.

Gud er god. Han straffer kun dem, der fortjener det.

Lyt nu til os, og indse det selv.«

Væmmes ved mit liv

(Jobs Bog kap. 6)

¹ Job tog ordet igen. Han sagde:

² »Hvis man kunne veje min elendighed, hvis der fandtes en vægt, der kunne rumme min smerte,

³ så ville den veje mere end alle havenes sand.

Derfor må jeg have luft for min fortvivlelse.

⁴ Den Livgivende Gud har ramt mig med sine pile.

Giften trænger ind i mit indre.

Guds rædsler angriber mig.

⁵ Æsler skryder jo, når de ikke kan finde græs,

og okser brøler, når de mangler foder.

⁶ Ingen spiser mad uden salt,
og ingen vil røre ved ækle ting.

⁷ Men jeg væmmes ved mit eget liv,
det er lige så afskyeligt som min krop!

⁸ Bare jeg kunne få ét ønske opfyldt,
så Gud lod det ske, som jeg håber på:

⁹ at han selv ville knuse mig,
at han ville strække sin hånd ud og dræbe mig.

¹⁰ Det ville trøste mig
og gøre mig godt midt i smerterne:
for jeg står ved, hvad jeg har sagt om Gud.

¹¹ Jeg kan ikke længere holde det ud,
jeg har ikke noget at leve for.

¹² Er jeg måske hård som sten?
Tror I, min krop er lavet af jern?

¹³ Nej, der er ingen udvej for mig,
ingen hjælp at hente.

¹⁴ Den fortvivlede har brug for støtte fra en ven,
ellers mister han tilliden til Gud, Den Livgivende Gud.

¹⁵ Men I, mine brødre, svigter mig,
I er som floder, hvor vandet om vinteren flyder afsted,

¹⁶ dækket af den tykke is
og skjult under sneen.

¹⁷ Men når solen brænder, er vandet væk igen,
i varmen forsvinder det.

¹⁸ Floderne snor sig frem og tilbage,
de løber ud i vildmarken og forsvinder.

¹⁹ Karavaner fra Tema stirrer efter vandet,
og rejsende fra Saba håber at finde det.

²⁰ Men de bliver skuffede, uanset hvor meget de håber.
Når de endelig når frem til den udtørrede flod, føler de sig snydt.

²¹ – Lige så lidt har I hjulpet mig:
Når I ser en modløs ven, mister I selv modet.

²² Men har jeg måske bedt jer om noget?

Har jeg tippet jer om hjælp?

²³ Har jeg bedt jer redde mig fra mine fjender
eller beskytte mig mod voldsmand?

²⁴ Fortæl mig, hvordan det er. Jeg skal nok høre efter,
hvis I forklarer, hvad jeg har gjort galt!

²⁵ Måske vil sandheden gøre ondt,
men hvad anklager I mig egentlig for?

²⁶ I udtænker lange formaninger,
men blæser på en fortvivlet mands ord.

²⁷ I ville mishandle et forældreløst barn,
I ville sælge jeres gamle bedstemor.

²⁸ Se lige på mig!

Tror I, jeg lyver for jer?

²⁹ Nu må det være nok! Ikke flere beskyldninger.

Det er nok! Det er mig, der har ret.

³⁰ Mener I måske, at jeg lyver?

Vil I påstå, at jeg ikke ved, hvad jeg taler om?

Livet er et vindpust

(Jobs Bog kap. 7)

¹ Mennesket må slide og slæbe på jorden,
dets liv er ikke andet end arbejde.

² Det er som en slave, der længes efter, at dagen er forbi,
som en løsarbejder, der venter på sin dagløn.

³ Sådan er min meningsløse tid i verden,
og mine nætter er lige så fulde af lidelse:

⁴ Jeg lægger mig og tænker: »Hvornår står solen op?«
men det bliver ved med at være mørkt,
og jeg vender og drejer mig lige til daggry.

⁵ Min krop er dækket af maddiker og indtørret jord.
Min hud sprækker og væsker.

⁶ Mine dage er væk på et øjeblik,
og de ender uden håb.

⁷ Mit liv er kun et vindpust,

og jeg bliver aldrig glad igen.

⁸ Du ser på mig, Gud, men snart er jeg væk.

Så kigger du efter mig, men jeg findes ikke mere.

⁹ Ligesom en sky opløses og forsvinder,
kommer de døde heller ikke op fra graven igen.

¹⁰ De kommer ikke hjem,
og ingen ser dem igen.

¹¹ Jeg kan ikke tie stille;
nej, jeg må fortælle, hvor fortvivlet jeg er;
jeg klager over min bitre skæbne.

¹² Er jeg måske et uhyre,
siden du overvåger mig, Gud?

¹³ Hver gang jeg prøver at flygte fra det hele
og sove mine bekymringer væk,

¹⁴ så skræmmer du mig i mine drømme
og lader mig se ting, der gør mig bange.

¹⁵ Det ville være bedre for mig at blive kvalt,
min krop vil hellere bare dø.

¹⁶ Jeg har fået nok, jeg vil ikke leve mere.
Lad mig være, mit liv er intet værd.

¹⁷ Hvad vil du med os mennesker,
siden du gør sådan et stort nummer ud af os?

¹⁸ Du er efter os hele tiden,
hvert øjeblik sætter du os på prøve.

¹⁹ Kan du ikke lade mig være alene,
bare et kort øjeblik!

²⁰ Selv hvis jeg har gjort noget galt, kan du så ikke være ligeglad?
Dig, der holder vagt over hele menneskeheden,
hvorfor kaster du dig lige over mig?

Er jeg til besvær for dig?

²¹ Kan du ikke bare tilgive mig,
se bort fra det, du synes, jeg har gjort forkert?
Jeg ligger alligevel snart i graven;
når du leder efter mig, er jeg væk.«

Hvor var du, da jeg skabte verden

(Jobs Bog kap. 38 vers 1-21)

¹ Nu tog Gud selv ordet.

Han kom midt i et stormvejr og sagde til Job:

² »Hvem er det, der beklager sig over mig uden at have forstået noget som helst?

³ Gør dig klar, og vis dig som en mand, for nu har jeg et par spørgsmål, du skal svare på:

⁴ Hvor var du, da jeg gik i gang med at skabe verden?

Sig mig det, hvis du er så klog.

⁵ Hvem bestemte, hvor stor den skulle være, og spændte målesnoeren ud – er du klar over det?

⁶ Hvad er fundamentet lavet af, og hvem lagde den første sten,

⁷ dengang morgenstjernerne råbte i kor, og alle omkring mig i himlen jublede af fryd?

⁸ Hvem lukkede sluseportene for havet, da det kom brusende frem fra jordens indre?

⁹ Det gjorde jeg! Og jeg svøbte det nyfødte hav i skyer og omgav det med mørke tåger.

¹⁰ Jeg bestemte, hvor langt havet måtte brede sig, jeg lukkede sluseportene og satte bom for.

¹¹ Jeg sagde: »Hertil og ikke længere! Så meget plads får du at boltre dig på.«

¹² Har du nogensinde fået solen til at stå op, Job?

Og ved du, hvor daggryet kommer fra,

¹³ når det lyser op helt ud til horisonten og får nattens ondskab til at forsvinde?

¹⁴ Så skifter jorden farve som ler, der bliver brændt, og alt, hvad der er på den, bliver tydeligt at se.

¹⁵ De onde kan ikke længere skjule sig i mørket, og der bliver sat en stopper for vold og overmod.

¹⁶ Har du været på havets bund?

Har du vandret gennem dybet og udforsket det?

¹⁷ Ved du, hvad der sker, når man dør?

Kan du se ind i gravens mørke?

¹⁸ Fatter du, hvor stor jorden er?

Fortæl mig, om du ved alt det?

¹⁹ Hvordan finder man vej til det sted, hvor lyset bor,
og hvor hører mørket hjemme?

²⁰ Kan du følge lyset og mørket hjem, hvor de hører til,
eller vise dem, hvilken vej de skal gå?

²¹ Nå ja, selvfølgelig! Du blev jo født, før jeg skabte verden,
og du har levet længe nok til at kende alting.

Sandheden overgår min forstand

(Jobs Bog kap. 42 vers 1-9)

¹ Nu sagde Job til Gud:

² »Nu har jeg forstået, at du kan alt!

Og ingen kan hindre dig i noget som helst.

³ Du spurgte: »Hvem er det, der beklager sig over mig
uden at have forstået noget som helst?»

Jeg forstod ikke, hvad jeg talte om,
sandheden overgår min forstand.

⁴ »Hør efter, hvad jeg siger,« sagde du,
»for nu har jeg et par spørgsmål, du skal svare på.«

⁵ Før havde jeg kun hørt om dig.

Nu har jeg set dig med mine egne øjne,

⁶ og jeg græmmer mig over,

hvor små vi dødelige mennesker er.«

⁷ Nu vendte Gud sig mod Elifaz: »Jeg er rasende på dig og dine venner, for I har mindre forstand på mig, end min trofaste hjælper Job har, og det er løgn, hvad I siger om mig. ⁸ Nu skal I gå hen til ham og tage syv tyre og syv væddere med. Dem skal I ofre til mig. Job vil bede mig om at skåne jer, og jeg vil gøre, som han beder om. I fortjener ellers at blive straffet, fordi I ikke har sagt, hvem jeg virkelig er.« ⁹ Så gjorde Elifaz fra Yemen, Bildad fra Shuham og Sofar fra Naama, som Gud havde sagt. Og Gud gjorde, som Job bad om, og skånedes de tre.

Dobbelt så meget som før

(Jobs Bog kap. 42 vers 10-17)

¹⁰ Efter at Job havde bedt Gud skåne sine tre venner, lod Gud ham få alt, hvad han havde mistet, tilbage – ja, faktisk fik han dobbelt så meget som før. ¹¹ Og alle hans brødre og søstre og alle de

venner, han tidligere havde haft, kom hjem og spiste sammen med ham. De trøstede og opmuntrede ham efter alle de frygtelige ting, Gud havde ladet ske for ham. Og hver af dem gav ham en sølvmønt og en guldring.

¹² Gud velsignede Job med endnu større styrke, og Job endte med at have 14.000 får, 6.000 kameler, 2.000 okser og 1.000 æsler. ¹³ Og Gud lod ham igen få syv sønner og tre døtre. ¹⁴ Den første datter kaldte han Jemima, den anden Kesia, og den sidste Keren-Happuk. ¹⁵ Der fandtes ingen kvinder i hele landet, der var så smukke som Jobs døtre, og deres far gjorde dem til arvinger på linje med deres brødre.

¹⁶ Job levede 140 år mere, og han nåede at få både børnebørn og oldebørn. ¹⁷ Til sidst døde han, gammel og tilfreds.